

Kaip silkė sujungė Lietuvą ir Norvegiją

Viena projekto „Neringos forto išsaugojimas ir jo tvarus naudojimas“ veiklų - kilnojamoji paroda „Jūros sidabras – iš Stavangerio į Klaipėdą 1820–1870 m.“, pasakojanti apie istorines jungtis tarp Lietuvos ir Norvegijos, kurios XIX a. susiejo Klaipėdos ir Stavangerio uostus.

1820 metais prie Stavangerio krantų pasirodė didžiuliai silkių tuntai - neaprepiamas maisto kiekis tiesiog plūdo į tinklus. Silkė buvo sūdoma medinėse statinėse ir ruošiama eksportui. Pirmą kartą istorijoje Stavangerio pirkliai turėjo paklausią eksporto prekę, kuri atnešė krašto ekonominį augimą. Iki tol vargas ir neišvaizdus miestas, kuriame XIX a. pr. gyveno apie tik 2300 žmonių, per 60 metų laikotarpį tapo ketvirtu didžiausiu Norvegijos miestu su 25000 gyventojų.

Didelė sūdytos silkės realizavimo rinka buvo Baltijos jūros šalys, kurių gyventojai nuo seno mėgo ir vertino šią maistingą žuvį. Šimtai Stavangerio nedidelių laivų gabeno sūdytos silkės statines į Baltijos jūros uostus, o atgal plukdė rugius ir kanapes.

1834 metų vasarą 90 norvegų laivų į Rygą atplukdė 63 000 statinių silkės, 1841 m. 107 jų laivai į Gdanską atgabeno 50 000 statinių silkės. 1849 m. 98 nedideli norvegų laivai į Klaipėdą atplukdė 50 000 statinių. 1850 m. vasarą – 126 norvegų laivai pristatė 62 000 statinių silkių į Karaliaučius.

Nuotr. Kilnojamoji paroda „Jūros sidabras – iš Stavangerio į Klaipėdą 1820–1870 m.“ Klaipėdos Bendruomenės namuose

Kilnojamoji paroda eksponuojama:

- 2015 m. gruodžio 11 d. – 2016 m. sausio 1d. Klaipėdos Bendruomenės namuose, Debreceno g. 48, Klaipėda;
- 2016 m. vasario 18 d. – balandžio 20 d. Plungėje Žemaičių dailės muziejuje, Parko g. 1, Plungė;
- 2016 m. balandžio 26 d. – rugsėjo 30 d. Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje, Aušros alėja 62, Šiauliai;
- 2016 m. spalio 24 d. – gruodžio 30 d. Palangos kurorto muziejuje, Birutės al.34 A, Palanga;
- 2017 m. sausio 23 d. – balandžio 2 d. „Salos“ etnokultūros ir informacijos centre Neringos g. 7, Rusnė.

Nuotr. *Kilnojamoji paroda Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje*

Projektas „Neringos forto išsaugojimas ir jo tvarus naudojimas“ finansuojamas Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų programos „Kultūros ir gamtos paveldo išsaugojimas ir atgaivinimas“ lėšomis.

Lietuvos jūrų muziejus

